

SANAYİ İÇİN SİGORTA SEFERBERLİĞİ

Yaşanan depremler **sanayinin** sigortalanmasındaki eksikliği ortaya çıkardı. Sigortacılar ve **sanayiciler** seferberlik başlattı. Depremde ekonomik hasarın yüzde 5'i sigortalıyken, bu oran dünyada yüzde 30'larda

Sanayici ve sigorta sektörü özellikle depremden sonra gündeme daha da oturan sigortalılığın yaygınlaşması için bir araya geldi. **İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO)** evsahipliğinde gerçekleştirilen toplantı kapsamında "Türkiye'de **Sanayinin** Sigortalanması-Sorunlar ve Çözüm Önerileri" paneli düzenlendi. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, sigortacılık alanındaki yüküselin siyasi güven ve istikrar ortamında devam ettiğini, sigorta vesilesiyle risklere karşı önlem alınırken, aynı zamanda tasarruf yoluyla ekonomiye ve yatırımlara katkı sağlandığını dile getirdi.

Firmaların ticari ve sanai faaliyetleri sürecinde karşılaşılabilecek riskleri etkin bir şekilde yönetebilmek için sigortanın korunmasına ihtiyaç duyulduğunu aktaran Yılmaz, şöyle konuştu: "Sigorta koruması olan bir işletme hasar durumlarında hızlıca toparlanarak, yeniden faaliyetlerine başlayabilmektedir. Ancak reel sektörde sigorta araçlarının yeterli kadar benimsenmediğini görüyoruz. Ashında genelde de öyle bir sıkıntıımız var. Sigortacılık sektörü henüz arzu ettiğimiz yerde değil maalesef. Burada, sigortalılık bilincini, sigortacılığın hem sosyal hem de ekonomik hayatımızdaki kıymetini daha fazla kesimlere yaymak durumundayız."

YÜZDE 51 SİGORTA YAPTIRAMADI

TOBB tarafından 2023'te sigorta teminatı bulunmayan **sanayi** kuruluşlarına yönelik yapılan bir anket çalışmasını hatırlatan Yılmaz, ankete katılan **sanayi** kuruluşlarının yüzde 51'inin son 5 yıl içerisinde hiçbir hasar yaşamalarına rağmen sigorta poliçelerinin yenilenmediğini ve diğer sigorta şirketlerinden de poliçe yaptıramadıklarını beyan ettiklerini söyledi.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik

Düzenleme ve Denetleme Kurumu (SEDDK) Başkanı Davut Montes de sigortalanabilir bir tesisin sigortalanmadığından söz edemeyeceklerini belirterek, "O seviyede değiliz. Ama trend maalesef negatif. Bugün yeterli tedbirleri almazsak seviye oraya da gidebilir" dedi.

ARZ-TALEP YETERSİZLİĞİ

Mentes, sigorta sektöründe fiyatların nasıl stabil edileceğine değinerek, "Özellikle **sanayicilerimizi** ilgilendiren risklerde ki bunlar yangın, deprem, mühendislik, nakliyat gibi branşlar. Fiyat malum tüm piyasalarda olduğu gibi arz ve talep miktarıyla belirleniyor. Bir fiyat artışından söz ediyorsak ya bu talep artışına veya arz yetersizliğine veya her ikisinin birlikte varlığına bağlanabilir. Ki bu seneye baktığımızda farklı etkenlerle karşı karşıyayız" diye konuştu. Montes, küresel reasürans pazarında katastrofik risklerin frekans artışına bağli olarak yaşanan bir arz daralmasına dikkati çekti. Türkiye pazarına mahsus birtakım negatif, ayırıştırma gerektirecek faktörlerin de olduğunu vurgulayan Montes, "Arzın talebi karşılamaması nedeniyle meydana gelen bir şey olabileceğini düşündük. Diğer taraftan bir maliyet enflasyonu var. Tabii malum talep manipülasyonu ve maliyet enflasyonu veya arz enflasyonu da denilebilir buna. Biz otorite olarak fiyatların serbestçe tayin edildiği bir düzenekte doğrudan müdahil olamayız" dedi.

Cevdet Yılmaz

DASK DÜNYANIN EN BÜYÜK YAPILARINDAN BİRİ OLDU

Selva Eren

TÜRK Reasürans A.Ş. Genel Müdürü Selva Eren ise 6 Şubat depremlerinden hemen sonra DASK'ın reasürans klasmanının dünyanın en büyük katastrofik reasürans klasmanlarından biri haline geldiğini belirterek çok katlı yapıya sahip olduğunu söyledi. Eren, "Burada dünyanın ileri gelen birçok reasürörü var. Hiç şüphesiz ki bu reasürörlerimiz bir tahminde bulunmaları gerekiyor. Ancak onların kullanmış olduğu modelleme planlamaları 1.5 milyar lira gibi bir tahminde bulundu. Tabii ki ilerleyen süreçlerde rakamlarını güncellediler ancak biz ilk gün itibarıyla 35 milyara yakın bir hasar ödeyeceğimizi biliyorduk" dedi. Deprem birinci haftasında Londra'ya giderek dünyanın ileri gelen reasürörleriyle görüşerek, onlara Türk sigorta sektöründe yaşanan bu büyük hadisenin sonucunun teknik bir çalışmayla adeta bir savaş verdiklerini kaydeden Eren, "Çok net sonuçlarla, teknik anlatımlarla ve bu bir karşılık buldu. Netice itibarıyla astında o gün yapılmış olduğumuz ve aldığımız aksiyonlar bu sene çok daha kötü şartlar yaşayabileceğimiz durumlara karşı taraf ettik" değerlendirmesini yaptı.

DEPREMDE SİGORTALILIK YÜZDE 5'LERDE GERÇEKLEŞTİ

Ahmet Yaşar

TSB Başkan Yardımcısı Ahmet Yaşar da sigorta sektörünün, finansal sektörde bir dominant oyuncu olarak devam ettiğini ve her ne kadar kendilerinin sektör olarak ikinci sırada olan sektör olsalar da istenilen büyüklükte olmadıklarını belirtti. Depremde 103 milyar dolarlık bir ekonomik hasarın söz konusu olduğunu dile getiren Yaşar, bunun 5 milyar dolarlık kısmının sigortalı hasar olarak gerçekleştiği bilgisini paylaştı. Yaşar, sonuca bu 5 milyar doların sigorta şirketlerinin ödemiş olduğunu kaydederek, "Dünyada geçen sene 380 milyar dolarlık doğal afet hasarı gerçekleşti. Bunu 118 milyar doları sigortalı hasar, Oysa ki 380 milyar doların 103 milyar doları Türkiye'de gerçekleşti. Bizim ekonomik hasarı karşılama oranımız yüzde 5'te kalırken dünyada bu oran yüzde 30'lar civarında. Dolayısıyla bizim astında sigorta kapasitemizin dahi yeterli değil kullanılmadığını özellikle deprem olan 11 ile baktığımızda sigortalı oranın yeterli seviyede maalesef olmadığını gördük" diye konuştu.

Ayakkabıda ithalat ve taklide yeni önlem yolda

PERAKENDE
DÜNYASI
YENER KARADENİZ
yener.karadeniz@nbe.com.tr

Geçen yıl son çeyrekte uygulanmaya başlanan dolaylı gümrük vergisi artışına rağmen ithalatın devam etmesi, ve söz konusu kalemden 147 milyon dolar ile uzun zaman sonra ilk kez dış ticaret açığı verilmesi ayakkabıda yeni vergileri gündeme getirdi. Sektör temsilcilerinin verdiği bilgiye göre geçmiş yıllarda uygulanan ve halen yüzde 30 olan oran, yerel seçimler sonrası yüzde 50'ye çıkarılacak. Öte yandan yine sektörün en önemli problemlerinden taklit ile mücadelede ise yeni düzenlemeler yapılacak. Söz konusu düzenlemelerin ithal ayakkabı fiyatlarında yüzde 20'ye yakın fiyat artışına yol açması bekleniyor.

2022'de 80 bine yaklaşan istihdam ile emek yoğun sektörlerden biri olan ve 580 milyon çift üretim kapasitesi ile de dünyanın en büyük 6. üreticisi olan Türkiye ayakkabı sektörü, son 2 yılda yüzde 400'e yakın artan maliyetlere karşılık düşük kur ve taklit ürünler nedeni ile sıkıntılı bir sürece girdi. İhracatın 2023'te değer bazında yüzde 7,6, miktar bazında ise yüzde 20 düştüğü sektörde ithalat ise yüzde 50'ye yakın arttı. Böylece sektör uzun süre sonra ilk kez dış ticaret açığı verir hale geldi. Kapasite kullanım oranı da yüzde 62 ile sektörler arasında en düşük seviyeye gerileyen sektör istihdam da yıllık bazda yüzde 11,9'ü en sert daralmaya sahne olan sektör olarak öne çıktı.

İlk yarıda ciddi kayıp bekleniyor

Bu yılın ilk yarısında da ihracatta düşüşün, istihdamda kaybın devam etmesi bekleniyor. Ocak ayı rakamları da bu tabloyu doğruluyor. Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre ocakta ihracat değer olarak yüzde 33,4, miktar olarak ise yüzde 24,6 düşüş gösterdi. Bu düşüşte Çin, Vietnam, Endonezya ve Hindistan gibi rakip ülkelerin devlet desteklerinin etkisiyle uyguladıkları agresif fiyat politikaları da etkili oldu. Türkiye'de ise durum farklı. İDMİB Başkanı Güven Karaca geçen ay yaptığı açıklamada, 2 sene önce asgari ücretin 4.200 TL iken bugün 17.002 TL'ye yükseldiğine dikkat çekerek, "Yine 2 yıl önce dolar kuru 13,5 iken bugün 30 TL. Yani asgari ücret yüzde 400 artarken kur yüzde 118 artmış. Maliyetleriniz yüzde 400 artarken sattığınız para birimi yüzde 118 artıyorsa sektörler bunu nasıl yönetecek?" demişti.

Bari iç piyasayı kaybetmeyelim

Gelişmeler geçen yıl ithalata yönelik düzenlemeleri gündeme getirdi ve ithalatta referans fiyat yolu ile gümrük vergi oranları dolaylı

2023'te ayakkabı dış ticaretinin aylar itibarı ile seyri (Milyon dolar)

Dönem	İhracat	İthalat	Dış ticaret farkı
Ocak	125,6	116,7	8,9
Şubat	124,4	124,4	0
Mart	162,9	130	32,9
Nisan	106	93,7	12,3
Mayıs	108,7	102,1	6,6
Haziran	103,7	104	-0,3
Temmuz	88,2	168,2	-80
Ağustos	99,7	148	-48,3
Eylül	103,8	114,2	-10,4
Ekim	85	108,3	-23,3
Kasım	76,6	103,5	-26,9
Aralık	83,9	102,4	-18,5

■ Ayakkabı sektöründe geçen yıl artırılan dolaylı gümrük vergilerine rağmen ithalatın artması ve dış ticaret açığı oluşması, yeni vergileri gündeme getirdi. Seçim sonrasında ilave gümrük vergileri bekleyen sektörde taklit ile mücadelede ise yeni düzenlemeler gündemde.

295 MİLYON ÇİFT

2023'TE İHRACAT EDİLEN AYAKKABI MİKTARI

55 MİLYON ÇİFT

2023'TE İTHALAT EDİLEN AYAKKABI MİKTARI

Rakip ülkeler ile 8-10 dolar fiyat farkı oluşuyor

İSO Yönetim Kurulu Üyesi ve Ayakkabı ve Yan Sanayi Komite Başkanı Hüseyin Çetin, Ticaret Bakanlığı ile uzun süre yapılan istişareler sonucunda başta deri ayakkabı olmak üzere sektöre yönelik yeni vergilerin gündeme geldiğini belirtti. Çetin, "Gelenen durumda ithalatın artmaya devam etmesi sektörde ciddi sıkıntılara yol açtı. Sektör uzun süre sonra dış ticaret açığı verir hale geldi. Ayakkabı sektörü ihracatta da ciddi sıkıntı yaşıyor. AB'ye yapılan ihracatta kg başına 8-10 dolar arasında fiyat farkı oluşuyor rakip ülkeler ile. İlave gümrük vergisinin daha önce uygulandığı gibi yeniden 30'dan 50'ye çıkarılması gündemde. Referans fiyat güncellemesi talep etmiştik o zaten geçen yıl sonunda uygulanmaya başladı" diye konuştu.

olarak artırılmış oldu. Ancak düzenleme ithalatta beklenen etkiyi göstermedi. Türkiye Ayakkabı Sanayicileri Derneği (TASD) Başkanı Berke Çiçten, ayakkabının tamamında ilave gümrük vergisi artışı beklediklerini dile getirerek, "Şu an üzerinde çalışılıyor. Bugün yarın yeni bir karar bekliyoruz" dedi. Ayakkabı sektörünün çok zor bir dönemden geçtiğini anlatan Çiçten, şöyle devam etti: "Bu kalemden enfasyon da eksi geldi. Bu üreticilerin müşteri kaybetmemek adına zararına satış yaptığını gösteriyor. Bu sene ihracatta da istihdam-

İthalat 1,5 milyar dolar sınırına dayandı

2023 yılında ayakkabı sektörü ihracatı değer olarak yüzde 7,6 düşüş ile 1 milyar 124 milyon dolar seviyesine gerilerken daralma miktar bazında ise yüzde 20'ye ulaşmıştı. Yüksek maliyetler nedeni ile fiyat odaklı markaların Türkiye'den çekilmesi, sektörde kg başına ihracat değerinin 7,9 dolardan 9,1 dolara yükselmesine yol açtı. 2023'te ayakkabı ithalatı ise bir önceki yıla göre yüzde 47 artış ile 1,5 milyar 416 milyon dolar seviyesine yükseldi. Böylece sektör uzun süre sonrası ilk kez dış ticaret açığı verdi ve yılın tamamında açık 147 milyon dolara yükseldi. Miktar olarak bakıldığında ise geçen yılın tamamında 55 milyon çifte yakın ayakkabı ithalata gerçekleştirildi.

da da kayıp sürmesinden endişe ediyoruz. Bekli son çeyrekte bir toparlanma olur. İhracatta fiyat tutturamıyoruz bari iç piyasayı kaybetmeyelim. Ciddi bir ithalat var" dedi.

Taklit ayakkabıya sıfır tolerans

Sektörde taklit ürün de had safhada. Uluslararası kurumlar tarafından hazırlanan raporlara göre Türkiye, Çin ve Hong Kong'un ardından sahte ayakkabıda üçüncü sırada yer alıyor. Bu da yabancı markaların Türkiye'ye gelmesini, yerli marka satışlarını ise

Üretim kapasitesi yüzde 62'ye düştü

Sektör temsilcilerinin verdiği bilgilere göre ayakkabıda üretim kapasitesi her ne kadar şu sıralar yüzde 60'ı kullansa da 580 milyon çift seviyesinde. Bu kapasitenin 380 milyon çifti ihracata ayrılırken kalan kısmı ise iç piyasada tüketiliyor. Söz konusu rakamlar, üretimin yüzde 65'inin ihracata ayrıldığı anlamına geliyor. Öte yandan Türkiye, 580 milyon çiftlik kapasite ile dünyanın 6. büyük üretim merkezi konumunda bulunuyor ve 23,9 milyar çift olan dünya ayakkabı üretiminden yüzde 2,4 pay alıyor. Ancak Türkiye ayakkabı sektörü, değer bazında ise dünya ayakkabı ihracatından yalnızca yüzde 0,74 pay alıyor. Bu da sektörde katma değer anlamında gidilecek yol olduğu anlamına geliyor.

En yüksek oranlı istihdam kaybı deride yaşandı

Sektörde istihdam kaybı da oldukça yüksek düzeyde yaşanmış durumda. Çok önemli bir kısmı kayıt dışı olan sektörde istihdam kaybı resmi verilere göre yüzde 10'u aşarken kayıt dışı çalışanlar ile birlikte bu oranın yüzde 30'a ulaştığı söyleniyor. Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2023 yılı ücretli çalışan istatistiklerine göre, 2023'ün tamamında ücretli çalışan sayısı yüzde 11,9'a ulaştı. Söz konusu oran ile deri sektörü, istatistiğe konu 39 sektör arasında oransal olarak en fazla istihdam kaybının yaşandığı sektör olarak öne çıktı. Resmi verilere göre sektörde istihdam 80 binli seviyelerden 69 binli seviyelere geriledi.

reklamların ortadan kaldırılması, pazar yerlerinde de ürünlerin kaldırılması sağlanacak. Tüm bu konularda mevzuat düzenlemesi de yapılacak" dedi.

Ticaret Bakanlığı da dün yaptığı açıklamada geçen hafta düzenlenen çalıştayda alınan kararlar ile ilgili sahte/taklit ayakkabı üretiminin ve satışının engellenmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından gerekli tedbirlerin alınacağı ve bu alanda yapılacak denetimlere ağırlık verileceğini bu konuda sıfır tolerans gösterileceği vurgulandı.

TURKISHTIME'DAN BİR İLK DAHA: DigiT 250

Türkiye sanayicisinin ve ihracatçısının dijital dönüşüm performansını ilk kez ölçecek olan DigiT 250 araştırması, firmaların dijital dönüşüme ne kadar harcama-yatırım yaptığını ve ihtiyaçlarını belirleyecek.

DigiT 250 araştırmasının anket soruları, Türkiye'nin bilişim, bilişim teknolojileri ve yazılım sektörünün en büyük STK'larından, TOBB Türkiye Yazılım Meclisi, HİB (Hizmet İhracatçıları Birliği), TBD (Türkiye Bilişim Derneği), TÜBİSAD (Türkiye Bilişim Sanayicileri Derneği), TBV (Türkiye Bilişim Vakfı) ve YASAD (Yazılım Sanayicileri Derneği) işbirliğiyle hazırlandı.

Araştırma, Türkiye ihracat sıralamasındaki ihracatçı ilk 1000 firmaya ve İstanbul Sanayi Odası İlk 500 firmalarına gönderilen ankete verilen cevaplara göre gerçekleştirilecek.

DİGİT 250'DEN İDDİALİ HEDEFLER!

Türkiye'de dijital dönüşüm alanından en geniş yelpazede veri kazandıracak araştırmanın hedefleri şöyle:

Dijital Dönüşümü Referans Almak: DigiT 250, Türkiye'deki sanayi ve ihracatçı şirketlerin dijital dönüşümdeki yatırım ve ilerlemelerini referans almak için bir ölçüt sağlayacak. Elde edilecek verilerle, bu şirketlerin dijital alandaki durumlarını anlamak isteyen paydaşlara kritik bilgiler sunmak.

Sektör Liderlerini Belirlemek: Araştırma, dijitalleşmeye en çok harcama yapan şirketleri vurgulayarak, sektör liderlerini ve yenilikçilerini öne çıkaracak. Bu sonuçlarla, diğer şirketlerin dijital teknolojilere daha fazla yatırım yapmaları için bir motivasyon kaynağı olacak.

Zamanla İlerlemeyi Takip Etmek: Araştırma her yıl gerçekleştirileceği için yıllar itibarıyla dijitalleşmedeki ilerlemeleri ve eğilimleri takip etmek mümkün olacak. Bu uzun vadeli verilerle, politika yapıcılar, yatırımcılar ve iş liderleri için paha biçilmez bir hafıza oluşturulacak.

Rekabeti ve Büyümeyi Teşvik Etmek: DigiT 250 başarı sıralamaları aracılığıyla şirketler arasında rekabeti teşvik etmek, sektörel ve bölgesel dijital dönüşüm çabalarını hızlandırmaya katkı sağlamak.

Stratejik Kararlar İçin Bilgi: DigiT 250 araştırmasından elde edilen veriler ve öngörülerle devlet kurumlarının, finans sektörünün ve uluslararası yatırım kuruluşlarının şirketlerin dijital dönüşümüne yönelik kaynak ayırma konusunda bilinçli stratejik kararlar almasına yardımcı olacak.

Zorlukları ve Fırsatları Vurgulamak: Şirketlerin dijital dönüşüm yolculuklarında karşılaştıkları ortak zorlukları ve potansiyel büyüme ve yenilik fırsatlarını ortaya çıkarmak.

Politika ve Yatırım Etkilemek: Hükümet politikaları ve yatırım stratejileri açısından endüstrilerin dijitalleşmesi için daha fazla destek sağlanması konusunda motive edici olmak.

Global Karşılaştırma: Türk şirketlerinin uluslararası ölçekteki durumlarını değerlendirmede kaynak olmak, global eğilimlerle karşılaştırma imkanı sunmak.

DİGİT 250- DİJİTAL DÖNÜŞÜME EN FAZLA HARCAMA YAPAN İLK 250 SANAYİ VE İHRACATÇI ŞİRKET ARAŞTIRMASININ SONUÇLARI

DigiT 250- Dijital Dönüşüme En Fazla Harcama Yapan İlk 250 Sanayi ve İhracatçı Araştırmasının sonuçları, 9 ana performans başlığındaki sorulara, firmaların beyan ettikleri verilerden ve bu verilere göre aşağıdaki başarı sıralamaları oluşturularak kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Dijital Dönüşüme En Fazla Harcama Yapan İlk 250 Şirket

Son Üç Yılda Dijital Dönüşüme En Fazla Yatırım Yapan İkinci 250 Firma

Dijital Dönüşüm Kapsamında Çalışan Personel Sayısına Göre İlk 100 Şirket

Dijital Dönüşüm Kapsamında Çalışan Kadın Personel Sayısına Göre İlk 100 Şirket

DİJİTAL DÖNÜŞÜM KALEMLERİ KAPSAMINDA EN FAZLA HARCAMA YAPAN İLK 50 FİRMA LİSTELERİ

Siber Güvenliğe En Fazla Harcama Yapan Firmalar

E-Ticarete ve E-İhracata En Fazla Harcama Yapan Firmalar

Mobil Uygulamalara En Fazla Harcama Yapan Firmalar

Müşteri İlişkileri Yönetimine (CRM) En Fazla Harcama Yapan Firmalar

Kurumsal Kaynak Planlamasına (ERP) En Fazla Harcama Yapan Firmalar

E-Devlet (E-Fatura, E-Defter, E-Arşiv) En Fazla Harcama Yapan Firmalar

Müşteri İlişkileri Yönetimine (CRM) En Fazla Harcama Yapan Firmalar

Bütçe, Planlama, Konsolidasyon En Fazla Harcama Yapan Firmalar

İnsan Kaynakları Uygulamalarına En Fazla Harcama Yapan Firmalar

Tedarik Zinciri Yönetimine (SCM) En Fazla Harcama Yapan Firmalar

İş Süreci Otomasyonuna En Fazla Harcama Yapan Firmalar

İş Zekası Uygulamalarına (BI), Veri Analizi ve Madencilik En Fazla Harcama Yapan Firmalar

Dijital Pazarlama Çözümlerine En Fazla Harcama Yapan Firmalar

İmalat Yürütme Sistemi'ne (Manufacturing Execution System - MRP/MES -) En Fazla Harcama Yapan Firmalar

Veri Merkezi Kurmaya En Fazla Harcama Yapan Firmalar

GELİŞEN TEKNOLOJİLERE EN FAZLA YATIRIM YAPAN FİRMA LİSTELERİ

Big Data, Dijital İkiz (Dijital Twin) Uygulamaları, Yapay Zeka, Nesnelerin İnterneti, Robotik Süreç Otomasyonu (Robotic Process Automation - RPA), Artırılmış Gerçeklik ve Sanal Gerçeklik, Düşük Kod/Kodsuz (Low Code/No Code), 5 G Teknolojilerine En Fazla Harcama Yapan Firmalar

Dijital Dönüşümün Cirousunda En Fazla Pay Aldığı İlk 100 Firma

Önümüzdeki beş yıl içinde Dijital Dönüşüm Kapsamında İstidam İhtiyacı olan Meslekler Listesi

SONUÇLARTÜRKÇE VE İNGİLİZCE AÇIKLANACAK

DigiT 250 araştırması, Türkiye sanayicisinin ve ihracatçısının dijital dönüşüm performansını dünyaya da anlatacak etkin bir referans kaynağı olması için Türkçe ve İngilizce rapor yayını olarak basılı ve dijital iki ayrı formatta hazırlanıp, Türkiye iş dünyası temsilcileri, dünyanın fikir liderleri ve uluslararası basın ile paylaşılacak.

Araştırma, Dijital Türkiye ve Dijital Gelecek için "Türkiye'nin Dijital Dönüşüm Hafızasını Yaratma" vizyonunun gerçekleştirilmesinde önemli bir katkı sağlarken, şirketlerin dijital dönüşüm çabalarının da takdir edilmesini sağlayacak..

İŞÇİ VE İŞVERENLER BOZULAN ÇALIŞMA BARIŞINI AYDINLIK'A DEĞERLENDİRDİ

'Ücret politikası rayından çıktı'

Ücret politikasındaki dengesizliklere işaret eden Türk-İş 3. Bölge Temsilcisi Çakmak, dengenin toplu iş sözleşmesi mücadeleleriyle sağlanacağını söyledi. ISO Başkan Yardımcısı Özhamaratlı ise önceliğin enflasyonla mücadele ve işin korunması olması gerektiğini belirtti

YÜKSEK enflasyon dönemi devam ettikçe kamuoyunda çalışma barışının bozulduğuna yönelik değerlendirmeler öne çıkıyor. İşverenler, iş gücü maliyetlerinin yükselmesini ve ihracatta rekabetçi fiyatların yapılamadığını öne sürerken, işçi tarafı da ücretlerin enflasyon karşısında eridiğini ve alım gücünün düştüğünü dile getiriyor. Özellikle asgari ücretin belirlendiği ve toplu iş sözleşmelerinin imzalandığı dönemler, işverenler ve işçi sendikaları arasındaki mücadeleye, işçilerin iş bırakma eylemlerine sahne oluyor. İş dünyası ve işçi temsilcilerine yüksek enflasyon döneminin iş barışını tehlikeye düşürüp düşmediğini, çalışma huzurunun bozulup bozulmadığını sorduk.

'TÜM DENGELER BOZULDU'

Özellikle toplu iş sözleşmesi olmayan işçilerin alım gücünün düştüğünü ve asıl sorunun bu olduğunu belirten Türk-İş 3. Bölge Temsilcisi Hayrettin Çakmak, şöyle konuştu:

"Enflasyon tüm dengeleri bozdu. Sadece işçinin ücretlerini değil dengeleri bozdu. Ücret politikası zaten alabora oldu. Rayından çıktığını görüyoruz. Memurlara yapılan zamlar ile işçilere yapılan zamlar arasındaki fark dengesizlik yarattı. Bunun çözümü de yine ancak toplu sözleşme dönemlerinde bizim mücadelelerimizle ücretlerin artmasıyla olacak.

'TİS'İ OLMAYANLAR KORUYAMIYOR'

"Enflasyon döneminde çalışanların ücretlerinin, aldıkları zamların hızlı bir şekilde erime-

si ve alım gücünün düşmesi ise daha büyük bir sorun. Biz toplu iş sözleşmesiyle çalışanların alım gücünü koruyabiliyoruz. Ancak toplu iş sözleşmesi (TİS) olmayanlar koruyamıyor maalesef. Ve enflasyon karşısında gelirleri çok düşüyor. Asıl sorun burada. İşçilerin ücretlerindeki artışın, enflasyondaki artışın altında kalmaması gerekiyor. Hükümetin çok hızlı bir şekilde bu enflasyon sorununa çare bulması, el birliği ile hepimizin enflasyonu düşürmemiz ve alım gücünü eriten bu durumu bir an evvel engellememiz gerekiyor."

İKİ TARAF DA HAKLI

İşveren tarafının da işçi tarafının da haklı olduğunu, ancak öncelikle işin korunması gerektiğini ifade eden İstanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İrfan Özhamaratlı, şunları kaydetti:

"Çalışma ortamı, iş barışı, hem işveren hem çalışan açısından çok önemli. Devlet ve ülke açısından da önemli. Çünkü verimliliğin atması için herkesin mutlulukla çalışıyor olması lazım. Ama şu geldiğimiz noktada tabii enflasyonun artması, özellikle büyükşehirlerde kiralardan yükselmiş olması, çalışanın ihtiyaçlarını da artırdı. Dolayısıyla verilen zamlar enflasyonla bir süre

sonra maalesef eriyor. Bu sebeple de çalışan tarafında haklı olarak maaş artışının yüksek olması yönünde talep var.

"Diğer taraftan işveren açısından da zaten döviz bazında rakamlar epey yukarı çıktığı için rekabet gücünün olumsuz şekilde etkilenme durumu söz konusu. İhracatta çalışan sektörler, firmalar ciddi zorluk yaşıyor. Bu sebeple şimdi asıl olan işin korunması olmalı. Herkesin odaklanması gereken konu bu olmalı. Gerek çalışan tarafı, gerek işveren tarafı işin korunmasına önem vermeli ki iş varsa işveren var, çalışan var. Önce iş olmalı? İşin olmaması satılabilir, üretilir imkanının kalmaması, herkes açısından sıkıntı.

'ÖNCELİK ENFLASYON VE İŞİN KORUNMASI'

"Fakat her iki tarafın da haklılık

payı var. O sebeple mümkün olduğunca hızlı şekilde enflasyonun aşağı çekilmesi çok elzem. Plan yapabileceğin ön gövde bulunabilme adına mutlaka ne yapıp edip enflasyonu aşağı çekmemiz lazım.

Geçmişten farklı olarak, bulduğumuz dönemde maalesef kurlar enflasyonla orantılı olarak artmıyor. Artmaması da dışardan ithal gelen mallara avantaj sağlarken ihracatçının da dış pazarlarda malını satmasını zorlaştırıyor. Bu sebeple olumsuz etkisi var, işveren gerçekten elinden gelenin fazlasını veriyor. Ama çalışan da haklı şartları ağır ihtiyaçlar fazla, hayat pahalı. Dolayısıyla gelen zamlar fiyat artışlarıyla birlikte maalesef yeterli gelmiyor ya da bir süre sonra kısa bir süre sonra yeterli olmaz hale geliyor. Onun için eğer enflasyon aşağı çekilirse önümüzü görerek bir denge oluşturma imkanı olacak."

